

Nr 55.

Ankom till riksdagens kansli den 16 april 1929 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om viss jämkning i bestämmelserna rörande övergång från sjuårig folkskola till realskola m. m.

(2:a avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *C. P. V. Nilsson* i Gränebo (I: 85) och den andra inom andra kammaren av herr *S. Bengtsson* i Norup (II: 123), vilka motioner hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har hemställts, att riksdagen ville dels besluta, att realskolan skall på det sätt, som för varje särskilt läroverk av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämmas, vara anordnad, antingen med fyra ettåriga klasser och med avseende å det kunskapsmått, som erfordras för inträde i realskolans första klass, grundad på genomgången sjätte klass av sex- eller sjuårig folkskola, anordnad enligt någon av sådan skolas huvudformer, eller med fem ettåriga klasser och med avseende å kunskapsmättet för inträde i första klassen grundad på genomgången fjärde klass i folkskola, som nyss nämnts, eller ock med såväl fyra som fem ettåriga klasser, anslutna till folkskolan på nu angivet sätt; ävensom

att i fråga om inträde vid lyceum skola gälla samma bestämmelser som i fråga om fyraårig realskola,

dels i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville vidtaga de ändringar i gällande författningsbestämmelser, som av beslutet rörande förenämnda punkter befinnas erforderliga.

Till stöd för sin hemställan hava motionärerna anfört följande:

Genom beslut av 1927 års riksdag fastslogs bland annat, att det kunskapsmått, som erfordras för inträde i läroverkets första klass, skulle avse beträffande fyraårig realskola och lyceum genomgången sjätte klass i någon av den sexklassiga folkskolans huvudformer och beträffande femårig realskola genomgången fjärde klass i folkskola, som nyss nämnts. Riksdagen uttalade sig samtidigt om sättet för inträdesprovningens ordnande. I anslutning här-

till hava jämväl läroverksstadgans föreskrifter om inträdesprövningens omfattning utformats. Därvid har tillfogats att inträdessökande, som genomgått sex klasser av sjukklassig folkskola, skall likställas med den, som genomgått sjätte klassen av sexklassig sådan skola, därest lärokursen för dessa klasser enligt intyg av statens vederbörande folkskolinspektör anses motsvara lärokursen i den sistnämnda skolan. Denna ordning kan icke anses lycklig, och 1928 års riksdag vidtog jämväl utan meningsskiljaktighet på statsutskottets hemställan den jämkningen i Kungl. Maj:ts förslag till motsvarande stadganden beträffande kommunala flickskolan, att genomgång av sex klasser i sjukklassig folkskola utan vidare jämställdes med genomgång av sexårig sådan skola. Det synes uppenbart, att tungt vägande skäl föreligga för att hithörande bestämmelser i fråga om skilda skolformer med väsentligen samma allmänna bildningsmål avfattas på ett överensstämmande sätt och att sökande av dessa båda kategorier vid inträdesprövningen likställas vare sig det gäller ett läroverk eller en flickskola. Det torde ock få anses ostridigt, att 1928 års ordning i nu berörda avseende tillgodoser praktiska synpunkter vida bättre än den 1927 vidtagna.

För genomförande av en dylik förändring erfordras emellertid jämkning i riksdagsbeslutets lydelse, varjämte i skrivelse till Kungl. Maj:t synas böra påkallas nödiga författningsändringar.

Utskottets
yttrande.

I likhet med motionärerna anser utskottet skäl föreligga för att 1927 års riksdagsbeslut, i vad det avser fordringarna för inträde i första klassen av fyraårig realskola och lyceum, kompletteras på sätt motionärerna föreslagit, varigenom hithörande bestämmelser bringas i överensstämmelse med vad 1928 års riksdag i motsvarande hänseende beslutat beträffande inträdesfordringarna i sexårig kommunal flickskola. Utskottet anser sig alltså böra tillstyrka motionerna och hemställer förty,

att riksdagen må, med bifall till herrar Nilssons i Gränebo och Bengtssons i Norup ovanberörda motioner (I: 85 och II: 123),

a) besluta, att realskolan skall på det sätt, som för varje särskilt läroverk av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämmes, vara anordnad, antingen med fyra ettåriga klasser och med avseende å det kunskapsmått, som erfordras för inträde i realskolans första klass, grundad på genomgången sjätte klass av sex- eller sjuårig folkskola, anordnad enligt någon av sådan skolas huvudformer, eller med fem ettåriga klasser och med avseende å kunskapsmättet för inträde i första klassen grundad på genomgången fjärde klass i folkskola, som nyss nämnts, eller ock med såväl fyra som fem ettåriga klasser, anslutna till folkskolan på nu angivet sätt, ävensom att i fråga om inträde vid lyceum skola gälla samma bestämmelser som i fråga om fyraårig realskola;

b) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga de ändringar i gällande författningsbestämmelser, som i anledning av beslutet under a) här ovan befinnas erforderliga.

Stockholm den 16 april 1929.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 51.